

Några ord om rätt till avdrag för ränta å egnahemslån

Av regeringsrättssekreteraren Carl-Erik Wallhammar

Enligt förordningen den 13 mars 1953 (nr 79) om skattefrihet för vissa bidrag till nedbringande av bostadskostnader undantogs från skatteplikt sådana statliga och kommunala bidrag, ”som utgått för nedbringande av hyra eller annan årskostnad för bostadslägenhet eller egnahemsfastighet och som direkt tillgodoförts hyresgäst genom hyresavdrag eller egnahemsägare genom nedsättning av amortering, ränta eller annan kapitalkostnad eller tomträttsavgäld eller ock bostadsrättsinnehavare genom nedsättning av årlig avgift till bostadsrättsföreningen”. Den omständigheten att en vid inkomstberäkningen i och för sig avdragsgill omkostnad helt eller delvis bestritts med dylikt bidrag utgör enligt förordningen icke hinder mot att avdrag medges för omkostnaden i fråga. Av det ursprungliga författningsförslaget, som upprättats inom socialdepartementet, samt av förarbetena till förordningen framgår att avsikten varit att hänföra undantagandet av skatteplikt till sådana bidrag som åtnjutits enligt kungörelsen den 4 september 1935 (nr 512) om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, kungörelsen den 27 maj 1938 (nr 247) om lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer eller kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 547) om familjebostadsbidrag och bränslebidrag, numera ersatta av kungörelsen den 24 maj 1957 (nr 358) om familjebostads-

bidrag. Olika åsikter har gjort sig gällande om 1953 års förordning kan anses tillämplig icke bara på differentierade bidrag av samma natur som familjebostadsbidrag utan även i fråga om de generella bostadssubventionerna. Ehuru skattefrihetens omfattning klart angivits i förarbetena, har på grund av författningstextens utformning och därvid särskilt omnämnandet av egnahemsägare tvekan uppkommit hos beskattningsmyndigheter och skattskyldiga, huruvida icke skattebefrielsen gäller även vissa former av generell bostadssubventionering, främst eftergift å ränta och amortering å egnahemslån. Vissa skattskyldiga har sålunda tillgodogjort sig avdrag för bruttoräntor utan reduktion för erhållna ränteeftergifter. Skattemyndigheterna torde i allmänhet hittills ha tolkat 1953 års förordning enligt de principer, som kommit till uttryck i förarbetena, och sålunda medgivit avdrag för räntor, blott i den mån de faktiskt erlagts.

I ett den 2 februari 1960 av regeringsrätten meddelat utslag har emellertid 1953 års förordning ansetts tillämplig å eftergift av ränta som meddelats jämlikt 13 § kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån. Genom utslaget har den skattskyldige vid beräkning av intäkt av egnahemsfastighet ansetts berättigad till avdrag för sådan icke erlagd del av gäldränta som motsvarade beloppet av erhållen eftergift av ränta å egnahemslånet.

I det aktuella målet hade vederbörande

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Grundförbättring eller ej: kostnader för deltagande i dikningsföretag.

Besvär av lantbrukaren W. angående inkomsttaxering år 1954. — W. yrkade avdrag för kostnader för deltagande i Rone myrs dikningsföretag av år 1950 med 2.113 kr. — PN ansåg att 90 % av kostnaden vore att hänföra till grundförbättringsarbeten och medgav avdrag med endast 212 kr. — KR: ej utredning. — Hos RR vidhöll W. sitt yrkande. TI invände, att företaget i statsbidragshänseende betraktats som ett nytt företag och

att statsbidrag utgått med 40 % av beräknade kostnader för företaget. — RR biföll W:s talan, när av handlingarna i målet finge anses framgå att den i ifrågasvarande dikningsföretag ingående marken genom tidigare företag blivit torrlagd och att 1950 års företag i allt fall icke inneburit mera än ett återställande av den torrlägningsgrad, som uppnåtts genom de tidigare företagen. (RR:s utslag den 27/1 1960.)

Anm.: Se även Skattenytt 1955 sid. 97 ff.

taxeringsintendent invänt att anledningen till att den slutgiltiga lagtexten i 1953 års förordning erhållit en mera generell lydelse än i det ursprungliga förslaget vore skäl av enbart teknisk, och icke materiell natur samt att det därför vore orimligt att falla tillbaka på ordalydelsen i förordningen. Denna uppfattning godkändes emellertid icke av regeringsrätten, som tvärtom synes hava ansett ordalagen i förordningen så klara att desamma måste anses taga över vad som sagts i förarbetena.

Enligt proposition nr 128 till årets vårriksdag skall bestämmelserna ändras från och med 1961 års taxering. Enligt detta förslag skall 1953 års skattefrihetsförordning upphöra att gälla. I stället skall nya

bestämmelser införas i 19 § KL och i anvisningarna till 24 och 25 §§ i samma lag. Enligt de föreslagna bestämmelserna skall bidrag enligt familjebostadsbidragskungörelsen i princip behandlas på samma sätt som förut. Eftergift av ränta eller amortering enligt kungörelsen den 24 maj 1957 (nr 359) om egnahemslån m m, som ersatt 1948 års kungörelse om egnahemslån och förbättringslån, och enligt kungörelsen samma dag (nr 360) om tertiärlån m m skall däremot behandlas på annat sätt. Eftergiften skall visserligen icke utgöra skattepliktig intäkt men avdrag för ränta skall medgivas endast med belopp varmed räntan överstigit beloppet av eftergiften.